

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DEN OFFENTLIGE EXAMEN

I

HELSINGØRS HØIERE REALSKOLE

I JULI 1856.

HELSINGØR.
TRYKT HOS P. V. GRÜNER & CO.
1856.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DEN OFFENTLIGE EXAMEN

I

HELSINGØRS HØIERE REALSKOLE

I JULI 1856.

UDGIVET AF

W. LASSEN,
SKOLENS RECTOR.

INDHOLD:

1. Plan for Helsingørs høiere Realskole.
2. Skoleefterretninger for Skoleaaret 1855—1856.

— 238 —

HELSINGØR.
TRYKT HOS P. V. GRÜNER & CO.
1856.

PLAN

FOR

DEN HØIERE REALSKOLE I HELSINGØR.

(Approberet af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet
under 24. Juni 1856.)

§ 1.

Helsingörs höiere Realskole har deels et mere almindeligt Formaal, deels et mere specielt. Dens mere almindelige Formaal er at bibringe dens Disciple Følelsen af det aandelige Livs og Aandsdannelsens Værd og Betydning, som, naar de engang forlade Skolen og udtræde i det praktiske Liv, kan medgive dem Bevidstheden om, at der ud over dette Livs vexlende Forholde og materielle Interesser er noget Større og Ufor-gængeligere, som ingen, muligviis ugunstig, Skjebne kan fratage dem. Hertil skal ikke Underviisningen i nogen enkelt Viden-skabsgreen alene bidrage, men hele Underviisningens Indhold, Form og Methode, Forholdet mellem Lærere og Disciple, kort sagt, den Aand, som gaaer igjennem Skolens hele Liv og Virken.

Skolens mere specielle Formaal derimod er at meddele dens Disciple en saadan Kundskabsmasse, der enten damper det nød-vendige Grundlag for de Studier, som de i mere videnskabelig Retning maatte ville fortsætte ved en af Landets Høiskoler, eller som i vor Tid maa anses som et uundværligt Udstyr for den Mand, som med Omsigt og Dygtighed skal virke i hvilken-somhelst borgerlig Stilling.

§ 2.

Skolen bestaaer af 6 Klasser, af hvilke de 5 første ere eetaarige, den sidste eller 6te derimod toaarig. Skolens Cursus ere saaledes beregnede paa i Reglen at kunne gjenmemgaaes i Løbet af 7 Aar.

§ 3.

Disciple kunne fra deres ottende Aar indtræde i Skolen. Af Forkundskaber forlanges for Optagelsen i den nederste Klasse kun Indenadslæsen.

§ 4.

Optagelsen af Disciple i Skolen skeer i Regelen ved Skoleaarets Begyndelse den 23de August og ved Repetitionskursus'ets Begyndelse i Februar Maaned.

§ 5.

Betalingen for en Discipel er i Skolens nederste Klasse 3 Rdlr., i Skolens anden Klasse 4 Rdlr.*), i Skolens øvrige Klasser derimod 5 Rdlr. maanedlig, dog med den Moderation, at 2 Brødre i disse Klasser betale 8 Rdlr. 3 Mk. og 3 Brødre 10 Rdlr. maanedlig.

§ 6.

Skoletiden er i Sommerhalvaaret (April—September incl.) fra 8—2 Formiddag, i Vinterhalvaaret (October—Marts incl.) fra 9—3 Formiddag. Imellem hver 2 Timer er en Pause af 5 Minutter og efter den 3die Underviisningstime af et Quartecr, som under en Lærers Opsigt tilbringes paa Skolens Legeplads, eller, hvis Veiret ikke tillader det, i Skolens Gymnastikhuus.

§ 7.

Ingen Discipel kan, undtagen i Sygdomstilfælde, forsømme Skolen uden forud indhentet Tilladelse fra Skolens Bestyrer.

§ 8.

I hver Klasse føres en Protocol over Disciplenes Flid, Orden, Opmærksomhed og Opførsel. Denne Protocols Character-

*) Fra 1. September 1857, indtil da: 5 Rdlr.

rer indføres ved hver Uges Slutning i Disciplenes Characterbøger, som forevises i Hjemmet og paategnede maae leveres til den inspectionshavende Lærer en af den følgende Uges første Dage. Efter Totalsummen af Charactererne for den sidste Maaned erholder Disciplen sin Plads i Klassen for den følgende Maaned.

§ 9.

Fordelingen af de enkelte Underviisningsgjenstande paa Skolens 36 ugentlige Underviisningstimer er følgende:

Klasse	I.	II.	III.	IV.	V.	VI. A-B.
Religion	3	2	2	2	2	1-1
Historie	2	2	2	2	2	3-3
Geographie	2	2	2	2	2	1-1
Dansk	6	5	4	3	3	3-3
Tydsk	5	4	4	3	3	3-3
Engelsk	"	4	3	3	3	3-3
Fransk	"	"	4	4	3	3-3
Regning	6	5	4	3	2	1-1
Algebra	"	"	"	"	3	2-2
Geometri og geom. Tegning	"	"	"	4	4	4-4
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2-2
Physik og Chemie	"	"	"	"	"	4-4
Skrivning	4	4	3	2	2	1-1
Tegning	2	2	2	2	1	1-1
Sang	2	2	2	2	2	2-2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2-2
	36	36	36	36	36	36

§ 10.

Om Underviisnings Maal og de enkelte Underviisningsgjenstandes Behandlingsmaade gjælder Følgende:

I **Dansk** skal Underviisningen gaae ud paa at lede Discipulen til rigtig og nøiagtig Brug af Modersmaalet og paa Uddannelsen af hans Fremstillingsevne i Almindelighed. Den til Sikkerhed i skriftligt og mundtligt Udtryk hørende grammatikalske Indsigt meddeles, idet tillige den ved Underviisningen i fremmede Sprog vakte Reflection benyttes, uden at Modersmaalet behandles som et fremmed Sprog, hvis grammatikalske Former skulle læres som noget Ubekjendt. Den æsthetiske Sands søges vakt ved Læsning af udvalgte, for Disciplenes Alder passende, Stykker af den skjønne Litteratur, hvorved de til Forstaaelsen af Digtekunsteus og den bildende Kunsts Værker nødvendigste Forestillinger af classisk og nordisk Mythologie medtages og overhovedet det Bekjendskab med Litteraturen vindes, som Disciplenes Standpunct tillader. Saa fremt Læreren finder Anledning dertil, gennemgaaes nogle lette svenske Læsestykker.

I **Tydsk** maa Discipulen søges bragt til med Lethed og Sikkerhed at forstaae prosaiske Forfattere, hvis Stil ikke har særegne Vanskeligheder, og det almindelige Digtersprog, samt til skriftligen at udtrykke sig uden grove Feil, naar der ikke kræves Brug af sjældnere og mindre almindelige Ord eller af vanskelige og usædvanlige Sætningsformer.

I **Engelsk** skal, dog kun med Hensyn til det prosaiske Sprog, opnaaes samme Færdighed som i Tydsk.

I **Fransk** vil søges opnaaet Evne til at læse og forstaae lettere franske Prosaister med den dertil fornødne grammatikalske Kundskab, samt til sprogrigtigen at gjengive skriftligen paa Fransk lette danske Sætninger, uden sjeldne og vanskelige Ord.

I **Religion** skal Underviisningen omfatte den christelige Troes- og Sædelære, samt Bibelhistorie.

I **Historien** skal hos Disciplen tilveiehringes en sammentrængt Oversigt over den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder; af Fædrelandets Historie gives en noget fyldigere Fremstilling. I den almindelige Verdenshistorie ville saadanne Folk, der ikke udøve nogen væsentlig Indflydelse, og saadanne Perioder, i hvilke ingen for Menneskeheden i det Hele vigtige Begivenheder ere indtrafne, behandles kort og kun medtages, forsaavidt de berøre det Større og Vigtigere. Det vil paasees, at de specielle chronologiske Bestemmelser, der kræves lærte og bevarede, indskrænkes til saadanne Hovedbegivenheder og Hovedpersoner, hvorved det Øvrige kan holdes sammen i passende, efter Gjenstandens Betydning afmaalte Afsnit, og at iøvrigt kun Begivenhedernes Rækkefølge fastholdes.

I **Geographien** vil Underviisningen omfatte fysisk og politisk Jordbeskrivelse tilligemed de uundværligste Sætninger af den mathematiske Geographi. Optagelsen af statistiske Angivelser maa begrændses efter Hensyne, til det for Oversigten over de almindelige og vigtige Forhold Nødvendige, og især indskrænkes ved saadanne, der enten i sig selv ere usikre (som de allerfleste Angivelser af

Indbyggerantal udenfor Europa) eller dog fluctuerende (som Indbyggerantal i de europæiske Stæder).

- I **Mathematik** skal Underviisningen omfatte deels praktisk Regning og elementair Arithmetik, hvori medtages Decimalbrøk, Bogstavregning, Ligninger af første Grad, Op-løsning af Ligninger af anden Grad, samt de simpleste Logarithmeregninger, deels elementair Plangeometri, hvor-med forbindes geometrisk Tegning, saaledes at der erhverves Færdighed i ordentlig Udførelse af sædvanlige geometriske Constructioner, og erholdes Indsigt i Rum-størrelsers Fremstilling ved Hjælp af deres Projectioner paa to paa hinanden lodrette Planer.
- I **Naturlære** meddeles det Vigtigste saavel af den mecha-niske som af den chemiske Deel. Underviisningen vil i den mechaniske Deel omfatte Læren om faste Legemers Ligevægt, Hovedsætningerne om draabeflydende og luft-fornige Legemers Ligevægt med Forbigaaelse af al De-tail, fremdeles de vigtigste Capitler af Bevægelseslæren, nemlig Tyngden, Centrifugalkraften, de keplerske Love Ebbe og Flod, Pendulet og Bølgebevægelsen. Af Natur-lærens chemiske Deel gjennemgaaes Varmelæren og den dermed i Forbindelse staaende Deel af Meteorologien, Hovedsætningerne af Læren om Magnetisme og Electrici-tet; tillige meddeles herunder en Oversigt over de i Naturen mest udbredte Grundstoffer og deres vigtigste, uorganiske Forbindelser.
- I **Naturhistorien** gives en Oversigt over Mineralernes, Plan-ternes og Dyrenes Væsen og characteristiske Udviklings-former i Hovedgrupper, oplyst ved Slægter og Arter som

Exempler og anskueliggjorte i Særdeleshed ved Kundskab til de vigtigste og mest fremtrædende indenlandske Naturgjenstande.

§ 11.

I samtlige Discipliner anvendes igjennem hele Skolen Skoleaarets første Halvdeel til Gjennemgaaen af det for Klassen bestemte Cursus, det følgende Halvaar derimod i Reglen til en gjentagen Repetition af samme. Med alle skriftlige Arbejder fører Skolens Skrivelærer Tilsynet i kalligraphisk Henseende.

§ 12.

Alt hvad iøvrigt Skolens specielle Historie vedkommer, Oversigten over dens Disciple, Fortegnelse over de i Løbet af Skoleaaret i hver Classe gjennemgaaede Pensa samt de i Skolen brugelige Bøger etc., meddeles i det Program, der af Skolens Bestyrer hvert Aar udgives som Indbydelsesskrift til den offentlige Examen.

§ 13.

Ved Slutningen af hvert Skoleaar — i Juli Maaned — afholdes den offentlige Examen. Disciplenes Opflyttelse i høiere Klasser, som kun undtagelsesviis kan finde Sted efter et kun halvaarigt Ophold i en Klasse, bestemmes med Hensyn til deres Modenhed, aarlige Flid og Examens Udfald af Skolens Bestyrer efter Conference med dens øvrige Lærere og bekendtgjøres derpaa efter den endte Examen.

§ 14.

Efter Bekendtgjørelsen af Examens Udfald og de dermed følgende Translocationer indtræder Sommerferien. Denne har Skolen, ligesom sine øvrige Frier, samtidigt med de lærde

Skoler (cfr. Bekjendtgjørelsen 13. Mai 1850 § 8), og Underviisningen vil i Skoleaarets Løb saaledes ikkun blive afbrudt ved

- a. Juleferien fra 24. December til 6. Januar, begge iberegnete, saaat Underviisningen igjen begynder d. 7. Januar, eller, hvis denne falder ind paa en Løverdage eller Søndag, den følgende Mandag;
 - b. Paaskeferien fra Onsdagen før Skjærtorsdag til den påfølgende Tirsdag, begge iberegnete.
 - c. Pintseferien fra Løverdagen før Pintsedag til den påfølgende Tirsdag, begge iberegnete.
 - d. Sommerferien eller Hovedferien fra den 23. Juli til den 22. August, eller Skoleaarets sidste Maaned;
 - e. følgende Smaaferier: Eftermiddagen før Store-Bededag, St. Hansdag, ligesom endelig Skolens Rector kan give en halv Dags Ferie en Gang om Maaned, dog at der vexles i Valget af Dagene.
-

SKOLEEFTERRETNINGER

FOR

SKOLEAARET 1855-1856.

LÆRERNE.

Med Skolens Lærerpersonele ere følgende Forandringer foregaaede:

I Slutningen af forrige Skoleaar blev Skolens Lærer i Engelsk og Fransk, Cand. philos. **Qvistgaard-Muussmann** udnævnt til Adjunct ved Domskoleu i Slesvig. Underviisningen i Fransk overdroges derpaa fra det nye Skoleaars Begyndelse til Hr. Sproglærer **Seehusen**, tidligere Lærer i Hr. Raadmand Gads Huusskole, og Underviisningen i Engelsk til Hr. Sproglærer **Leeson**, som blev anbefalet af Hr. Professor Stephens i Kjøbenhavn. Endelig forflyttedes i April 1856 Skolens hidtilværende Skrive-lærer, Hr. **Gronemann**, i samme Egenskab til Flensborg lærde og Realskole, og Underviisningen i Skrivning overtoges derpaa interimistisk af Hr. Commandeersergeant **Müller**, der allerede tidligere under tilfældige Vacancer havde vicarieret for Hr. Gronemann. Skolens Fagfordeling er saaledes nu følgende:

	<i>Timer ugentlig</i>
Rector , Historie i samtlige Klasser, Geographic i IV., V. VI.	18.
Hr. Fedderson , Tydsk i samtlige Kasser, Regning i I. II.	31.
Hr. Cand. theol. Hoyer , Dansk og Religion i samtlige Klasser med Undtagelse af I. . .	28.
Hr. Sproglærer Leeson , Engelsk for hele Skolen	16.
Hr. Cand. theol. Petersen , Dansk og Religion i I., Geographi i I., II., III., Regning i III., IV., V., VI.	23.

Timer ugentlig

Hr. Sproglærer Sæhusen , Fransk for hele Skolen	16.
Hr. Cand. philos. Thorbjørnsen (har tillige Inspectionen paa Skolen) Matematik i IV., V., VI., Physik i V., VI., Chemi i VI., Naturhistorie i samtlige Klasser	32.
Hr. Damm , Tegning i samtlige Klasser	9.
Hr. Müller , Skrivning i samtlige Klasser	14.
Hr. Lieutenant v. Larsen , Gymnastik, og	
Hr. Musiklærer Wilhelmi , Sang.	

SKOLENS LECTIONSTABEL.

(Denne vil selvfølgelig fra det næste Skoleaars Begyndelse blive forandret i Overensstemmelse med den i Skolens nye Plan opstillede).

Klasse	I.	II.	III.	IV.	V.	VI. B-A.
Religion	2	2	2	2	2	2-2
Historie	2	2	2	2	2	3-3
Geographie	2	2	2	2	2	1-1
Dansk	6	5	4	3	3	3-3
Tydsk	5	4	4	3	3	3-3
Engelsk		4	3	3	3	3-3
Fransk			4	4	4	4-4
Geometrie og geom. Tegning				4	4	4-4
Algebra					2	3-3
Regning og Hovedregning.	6	5	4	3	2	1-1
Physik og Chemie					2	3-3
Naturhistorie	3	2	2	2	1	1-1
Skrivning	4	4	3	2	1	
Tegning	2	2	2	2	1	1-1
Gymnastik	2	2	2	2	2	2-2
Sang	2	2	2	2	2	2-2
	36	36	36	36	36	36

DISCIPLENE.

Efter forrige Aars Hovedexamen udtraadte af Skolen 7 Disciple, nemlig 1 af VI. b., 2 af IV., 3 af III. og 1 af I. Af disse 7 ansattes 1 som Elev paa Øresunds Toldkammer, 2 afgik til lærde Skoler, 2 forlode Skolen paa Grund af Fædrenes Bortflyttelse, 1 anbragtes til Landvæsenet og for 1 endelig er Bestemmelsen ubekjendt. Ved Udgangen af forrige Skoleaar udgjorde Disciplenes Antal saaledes 73. Til den 23de August indmeldtes 13 nye Elever, saa at Skolens Discipelantal ved indeværende Skoleaars Begyndelse udgjorde 86. I Løbet af Aaret udraadte 10 (4 til Landvæsenet, 2 til Handelscontoirer, 1 i Kjøbmands- og 1 i Haandværkslære, 1 paa Grund af Bortflyttelse fra Byen), og indmeldtes igjen 7, saa at Skolens Disciples Antal ved Hovedexamen i Juli altsaa vil udgjøre 83.

Disses Navne (Fædrenes ere tilføiede i Parantes) ere følgende :

SJETTE KLASSE.

(Klassens Gjennemsnitsalder ved Aarets Udgang: 15 Aar).

- A. **Heinrich Christian Adolph Goldschadt** (afd. Overcommandeer-
sergeant **Goldschadt**.)
Major Henry Charles Wright (Skibsclarerer **M. Wright**.)
Eduard Nyborg (Cancelliraad **Nyborg**, Byfoged i Grenaae.)
- B. **Sophus Georg Ravn** (Regimentschirurg **Ravn**.)
Rudolph Ferdinand Jørgensen (Kjøbmand **Jørgensen**.)
Peter Oscar Møller (afd. Møller **Møller**.)
Anton Frederik Pullich (Blikkenslagermester **Pullich**.)
Frederik Ofeig Kaas (Kjøbmand **Kaas**.)

FEMTE KLASSE.

(Gjennemsnitsalder: 14 Aar).

Jørgen Henry August Tegner (Captain og Kæmmer **Tegner**.)

- ***Anton William Alfred Goldschadt** (afd. Overcommandeersergeant **Goldschadt**.)
- ***Adalbert Sophus Wilhelm Kaas** (afd. Handelsbogholder **Kaas**.)
- Emil Adolph Gulstad** (Translateur ved Øresunds Toldkammer **Gulstad**.)
- Hans Jørgen Hansen** (Handelsbogholder **Hansen**.)
- Frederik Wilhelm Rohde** (Hospitalsoverlæge **Rohde**.)

FJERDE KLASSE.

(Gjennemsnitsalder: 13 Aar.)

- ***Martin Peter Thorvald Poulsen** (Bogbinder **Poulsen**.)
- Martin Ludvig Galschiöt** (Kjøbmand **Galschiöt**.)
- Johan Waldemar Bertelsen** (Malermester **Bertelsen**.)
- Carl Wilhelm Gradman** (Major og Skibsclarerer **Gradman**.)
- Carl Marie Gradman** (Broder til ovennævnte.)
- Anton Palme Rohde** (Hospitalsoverlæge **Rohde**.)
- Julius Christian Rohden** (Handelsbogholder **Rohden**.)
- Louis Christian Rogert Gløerfelt** (Contoirchef ved Øresunds Toldkammer **Gløerfelt**.)
- Oscar Frederik Unna** (afd. Kjøbmand **S. Unna**.)
- Emil Julius Henry Mazar** (Justitsraad og Postmester **Mazar de la Garde**.)
- ***Carl Arnold Ludvig Payberg** (afd. Kjøbmand **Payberg**.)
- ***Heinrich Niels Schreiber** (afd. Tømmerhandler **Schreiber**.)
- Peter Harald Viggo Carøe** (Dyrlæge **Carøe**.)
- Otto Mathias Ravn** (Regimentschirurg **Ravn**.)
- Julius Christian Wachtelbrenner** (Kjøbmand og Capitain **Wachtelbrenner**.)

TREDIE KLASSE.

(Gjennemsnitsalder: 12 Aar.)

- Peter Axel Thorvald Iversen** (Handelsbogholder **Iversen**.)

- William Anton Holstebro** (afd. Kjøbmand **J. Holstebro**.)
Henry Oswald Carey (Consul **Carey**.)
Carl August Møller (Procurator **Møller**.)
Sally Isaac Wagner (Boghandler **Wagner**.)
Thingberg Thomsen (Meel og Grynhandler **Thomsen**.)
Otto Henrik Theodor Bruhn (Kjøbmand **Bruhn**.)
Peter Frederik Quaade Gløerfelt (Catechet **Gløerfelt**.)
Oscar Andreas Christian Kaas (Kjøbmand **Kaas**.)
Albert Wagner Levinsohn (Slagtermester **Levinsohn**.)
Axel Lauritz Frederik Christian Zeiner Lassen (afd. Fuldmægtig ved Øresunds Toldkammer **Lassen**.)
Alfred Christian Wineken (Skibsclarerer **Wineken**.)
Niels Jørgen Lauritz Graae (Tobakshandler **Graae**.)
Eduard Carl Theodor Fock (Skibsclarerer **Fock**.)
Theodor Gerhard Johannes Gad (Kjøbmand **J. Gad**.)
Jacob Heinrich Amantius Nielsen (Slagtermester **Nielsen**.)

ANDEN KLASSE.

(Gjennemsnitsalder: 10³/₄ Aar.)

- Bitlev Emanuel Torm** (forhenværende Toldcontrolleur **Torm**.)
Emil Frederik Henrik Vestergaard (afd. Oberstlieutenant **Vestergaard**.)
Otto Eduard Schütz (Kjøbmand **Schütz** i Fredensborg.)
Carl Johan Bockelund (Naalemager **Bockelund**.)
Christian Peter Jensen (Postcontrolleur **Jensen**.)
Haus Larsen Lindberg (Smedemester **Lindberg**.)
Joseph Lorentz Emanuel Larsen (Proprietair **Larsen**.)
Christian Rudolph Alfred Wilhelmussen (Brændeviinsbrænder **Wilhelmussen**.)
Eduard Frederik Joachim Bahrendorff (Lods **Bahrendorff**.)
Andreas Ferdinand August Schierbeck (Skibsclarerer **J. Schierbeck**.)

- Lars Larsen** (afd. Møller **B. Larsen**.)
Georg Arthur Gulstad (Skibsclarerer **A. Gulstad**.)
Christian Martin Møller (Major **Møller**.)
Victor William Bertelsen (Proprietair **Bertelsen**.)
Charles Peter Lund (Chirurg **Lund**.)
Frederik Harald Nielsen (Slagtermester **Nielsen**.)
Otto Wineken (Skibsclarerer **Wineken**.)
Just Eiler Bluhme (Geheimeraad og Directeur ved Øresunds
Toldkammer **Bluhme**.)
Eduard Harald Wagner (Boghandler **Wagner**.)
Harald Christian Ferdinand Weilbye (afd. Skibscapitain
Weilbye.)
Jens Erlandsen Lindberg (Smedemester **Lindberg**.)
Moritz Løbel Hansen (Handelsbogholder **Hansen**.)

FØRSTE KLASSE.

(Gjennemsnitsalder 9¹/₄ Aar.)

- Otto Christian Rehling Møller** (Procurator **Møller**.)
Brink Hilligsøe (Kjøbmand **Hilligsøe**.)
Axel Gundestrup (Kjøbmand **Gundestrup**.)
Carl Andreas von Mehren (Kjøbmand **E. von Mehren**.)
Anton Carl Ludvig Gulstad (Skibsclarerer **A. Gulstad**.)
Christian Schultz Georg Engelsen (Controlleur ved Øresunds
Toldkammer **Engelsen**.)
Christian Wineken (Skibsclarerer **Wineken**.)
Erik Christian Barfød (Skibsbygmester **Barfød**.)
Johan Frederik Nielsen (Slagtermester **Nielsen**.)
Waldemar Charles Schierbeck (Skibsclarerer **J. Schierbeck**.)
Hugo Anton Graae (Tobakshandler **Graae**.)
Fritz Oluf Wachtelbrenner (Capitain og Kjøbmand **Wach-**
telbrenner.)

Peter Nicolai Matthiessen (practisarende Læge paa Hellebek
Matthiessen.)

Caspar Møller (Major Møller.)

Gustav Waldemar Julius Smith (Proprietair Smith.)

Carl Julius Theodor Bruhn (Barbeer Bruhn.)

De med * betegnede Disciple have været holdte i Skolen ved Understøttelse af den her i Byen eksisterende „borgerlige Forening til Realkundskabers Udbredelse.

De i Skeleaaaret gjennemgaaede Pensa ere følgende:

Dansk.

- VI, A og B. **Thortsens Litteraturhistorie** er læst fra Aar 1800 —ud og **Flors** Haandbog i den danske Litteratur benyttet som Exempelsamling. Desuden ere udvalgte Stykker af forskjellige Forfattere læste og gennemgaaede, deriblandt „Nordens Guder“ af Oehlenschläger, som tillige er lagt til Grund ved Fremstillingen af den nordiske Gudelære. **Bojesens** Grammatik er repeteret og indøvet. Een Stii (Opgaver af blandet Indhold) er skreven om Ugen.
- V. **Holst's** „danske Læsebog“ er benyttet til Oplæsning og **Bojesens** Grammatik repeteret og indøvet. Digte ere lærte udenad efter **Holst's** poetiske Læsebog. Een Stii (Beskrivelser, lette Opgaver etc.) er skreven om Ugen.
- IV. **Holst's** „danske Læsebog“ er benyttet til Oplæsning, og **Bojesens** Grammatik indtil „Ordstillingen“ gennemgaaet, repeteret og indøvet. Digte ere lærte udenad efter **Holst's** poetiske Læsebog. Een Stii

- (af historisk Indhold, lette Beskrivelser eller Gjengivelse af et større foreløst Stykke) er skreven om Ugen.
- III. **Hjort's** „Børneven“ er benyttet til Oplæsning. Af **Bojesens** Grammatik indtil „Forskjellige Arter af Sætninger“ ere Hovedstykkerne repeterede og indøvede. Digte ere lærte udenad efter **Holst's** poetiske Læsebog. En Stil (Dictat eller Gjengivelse af en mindre Fortælling) er skreven om Ugen.
- II. **Hjort's** „Børneven“ er benyttet til Oplæsning. Af **Bojesens** Grammatik indtil „Forskjellige Arter af Sætninger“ ere Hovedstykkerne gennemgaaede og indøvede, Digte ere lærte udenad efter **Holst's** „poetiske Læsebog“. To Stile ere skrevne om Ugen efter Dictat.
- I. **Hjort's** „Børneven“ (1ste Deel) er benyttet til Oplæsning, Stævning, Gjengiven og Forklaring af det Læste, samt til Analyse. 25 Digte af **Holst's** „Smaadigte“ ere lærte udenad. Stile ere skrevne efter Dictat.

Tydsck.

- VI. A og B **Bresemanns** „Lesebuch für die höheren Klassen“ er læst fra Pag. 136—166 og 234—334. Grammatik: Udførligere Behandling af Præpositionerne og Verbet, samt Substantivernes Declination. Mundtlig og skriftlig ere oversatte nogle Anecdoter etc. af **Bresemanns** Stiløvelser, samt nogle Afsnit af **Webers** Verdenshistorie, og endeligen ere nogle af Læreren meddeelte Anecdoter og Fortællinger mundtlig og skriftlig gjengivne.

- V. **Bresemanns** „Lesebuch für die höheren Klassen“ er læst fra Pag. 1—98 og 136—150. Grammatik: Pronominet, Talordet, Adverbiet og Verbernes Styrelse. **Bresemanns** Stiløvelser ere mundtligen og skriftligen oversatte fra Pag. 52—78.
- IV. Af **Bresemanns** „Læsebog for de mindre Klasser“ er læst fra Pag. 317—390, samt nogle af Eventyrene. Grammatik: Verbet (med Undtagelse af dets Styrelse). **Bresemanns** „Stiløvelser“ ere deels mundtligen, deels skriftligen oversatte fra Pag. 1—42.
- III. Af **Bresemanns** „Læsebog for de mindre Klasser“ er læst fra Pag. 112—316. Grammatik: Substantivernes Kjøen og Declination, Adjectivernes Declination og Comparation, de regelmæssige Verbers Conjugation og det Almindeligste om Præpositionerne. Stile ere deels blevne skrevne efter Dictat, deels have Eleverne skriftligen gjengivet paa Tydsk dicterede lette danske Sætninger.
- II. Af **Bresemanns** „Læsebog for de mindre Klasser“ er læst fra Pag. 1—136 og 186—218. Grammatik: Nøiere Adskillelse af Ordklasserne, Substantivernes Afledning, Substantivernes Declination i Singularis, de regelmæssige Verbers og Hjelpeverbernes Conjugation. Stile ere skrevne efter Dictat.
- I. Af **Hallagers** Læsebog er hele den prosaiske Deel læst og oversat af Skolens bedre Disciple, af de mindre duelige derimod kun til Pag. 65. Eleverne ere blevne øvede i at adskille de vigtigste Ordklasser (Substantivet, Adjectivet og Verbet.)

Engelsk.

- VI. A og A. Rienzi by **Bulwer**, Pag. 1—186. Til Stiløvelser er bleven benyttet **Holst's** prosaiske Læsebog Pag. 24—30, 182—189. Af **Lennies** Grammatik er læst Pag. 80—117 (Syntaxen).
- V. „American Notes by **Dickens**“, Pag. 1—50. **Mariboës** „Stiløvelser“, Pag. 1—24. Af **Lennies** Grammatik er læst Pag. 1—52 (til Syntaxen).
- IV. „The English Reader“ by **Melford**, Pag. 39—54. **Mariboës** „Stiløvelser“, Pag. 1—16. Af **Lennies** Grammatik er læst Pag. 1—21 og 27—47 (Formlæren). Een Time ugentlig har været anvendt til Dictat.
- III. „The English Reader“ by **Melford**, Pag. 1—38. **Lassens** Opgaver ere blevne oversatte paa Engelsk, Pag. 7—20. Af **Lennies** Grammatik er læst Pag. 1—21 og 27—47 (Formlæren).
- III. „The English Reader“ by **Melford**, Pag. 1—14. Formlæren er læst efter **Mariboe** (Pag. 39—56.) Desuden ere Benævnelser paa Livets almindeligste Gjenstande lærte udenad.

Fransk.

- VI. A og B. Cursorisk er læst Charles XII., 3die Bog; afvexlende cursorisk og statarisk (grammatikalsk og logisk analyseret) „Album! littéraire“, Pag. 9—48, 62—76, 129—137, 189—206. Efter en fuldstændig Repetition af Formlæren er efter **Abrahams** læst Syntaxens første Afsnit § 159—234 inclus.) som Grundlag for de derpaa efter **Sibberns** „Franske Stiløvelser“, 2det Afsnit (1—31 incl.) skrevne Stile.

- V. **Télémaque**, 4 Bøger. Charles XII, første Bog. Efter **Abrahams** Grammatik er læst hele Formlæren. **Sibberns** franske „Stiløvelser“, 1ste Afsnit, 49—91 inclusive.
- IV. **Télémaque**, de 5 første Bøger. Efter **Abrahams** er læst hele Formlæren med Undtagelse af Kjønsreglerne.
- III. **Borrings** Manuel, Pag. 1—100. Efter **Abrahams** er læst de regelmæssige Verbers Conjugation, samt Artiklernes Declination. Enkelte af de i **Borrings** Manuel læste smaae Fortællinger benyttedes til Øvelse i fransk Conservation.

Saavidt muligt benytte Lærerne i de fremmede Sprog disse som Meddelelesmiddel til Disciplene.

Religion.

- VI. A og B. Brevet til Romerne. **Mörk-Hausens** Kirkehistorie fra Reformationen—ud. Balles Lærebog, Cap. 7 og 8.
- V. **Herslebs** større Bibelhistorie, det hele nye Testamente. **Balles** Lærebog, Cap. 7 — Daabens Sacramente.
- IV. **Herslebs** større Bibelhistorie, det hele gamle Testament (første Halvdecl. deraf er Repetition). **Balles** Lærebog, 5te og 6te Cap. — B.
- III. **Herslebs** større Bibelhistorie, det gamle Testamente indtil 5te Periode (Rigernes Adskillelse). **Balles** Lærebog, 3die og 4de Cap.
- II. **Balslevs** Bibelhistorie, det nye Testamente, Apostelhistorien, samt Anhanget. **Balles** Lærebog, 1ste og 2det Cap.
- I. **Balslevs** Bibelhistorie, det gamle Testamente. **Luthers** lille Catechismus til Daabens Sacramente.

Historie.

- VI. Den nyere Historie fra 1721—ud (efter Webers Lærebog.
- V. Middelalderens Historie, Constantin den Store — Reformationen, (efter Samme.)
- IV. Oldtidens Historie, samt Middelalderens Historie indtil Carolingerne (efter Samme).
- III. Danmarks Historie (efter **Allens** Lærebog).
- II. Middelalderens og den nyere Tids Historie efter **Ingerslevs** fragmentariske Historie.
- I. Oldtidens Historie (efter Samme.)

Geographi.

- VI. Europa, efter **Ingerslevs** større Geographie: Holland, Belgien, det britiske Rige, Frankrig, Helvetien, Spanien, Portugal, Italien og Tyrkiet.
- V. Amerika og Australien, samt Indledningen til Geographien (efter Samme.)
- IV. Europa, efter **Velschows** Geographie: Danmark, Sverrig og Norge, Rusland, Preussen, Tydskland, Holland, Belgien, det britiske Rige.
- III. Asien, Africa, America og Australien (efter Samme).
- II. Asien, Africa, America og Australien, efter **Ingerslevs** mindre Lærebog.
- I. Europa, (efter Samme).

Mathematik.

- VI. A. Hele **Ramus's** Geometrie med Forbigaaelse af Læren om de harmoniske Forhold og de derhen hørende Problemer. **Jürgensens** Arithmetik til Binomialformlen.

- B. **Ramus's** Geometri, forfra til § 76—ud, med Forbigaaelse af Læren om de harmoniske Forhold. **Jürgensens** Arithmetik, Ligninger af 1ste og 2den Grad, samt Logarithmer.
- V. **Ramus's** Geometri, forfra til § 76. **Jürgensens** Arithmetik, forfra til § 13, med Forbigaaelse af § 11.
- IV. De 70 første Fortegninger af **Simesens** geometriske Tegnelære, indeholdende de geometriske Opgaver over den rette Linie, Vinklen og Cirklen, ere gjenuemgaaede og indøvede.

Sjette og femte Classe have i Mathematik havt en skriftlig Opgave ugentlig.

Regning.

- VI. Procent-, Rentes-, Disconto- og Alligationsregning, samt Varecalculationer.
- V. Procent-, Rentes-, Kjæde- og Selskabsregning.
- IV. Omvendt og sammensat Reguladetri, Procentregning.
- III. De 4 Regningsarter i Brøk, Reguladetri i hele Tal og Brøk.
- II. De 4 Species i benævnte og ubenævnte Tal i hele Tal og Brøk.
- I. De 4 Species i benævnte og ubenævnte Tal.

Physik og Chemie.

- VI. A. **Ørsteds** mechaniske Physik, fra almindelig Bevægelseslære—ud, med Forbigaaelse af al Detail. Den uorganiske Chemie efter **Thomsen**.
- B. **Ørsteds** mechaniske Physik forfra og til almindelig Bevægelseslære. Metalloiderne efter **Thomsen**.
- V. **Silfverbergs** chemiske Physik, forfra til Electromagnetismen.

Naturhistorie.

- VI. A. Mennesket, samt Repetition af Hvirveldyrene, efter **Drejer** og **Bramsens** Zoologie og Botanik.
- B. Planteriget (efter Samme.)
- V. Hvirveldyrene (efter Samme).
- IV. Planteriget, efter **Vaupell**.
- III. Formlæren, samt de kronløse, og de eenfrøbladede Planter (efter Samme.)
- II. **Prosch's** elementaire Naturhistorie, fra Krybdyr til Planteriget.
- I. Pattedyr, Fugle og Krybdyr, efter Afbildninger, med **Prosch's** elementaire Naturhistorie som Grundlag.

Følgende Bøger ere bestemte til at bruges i det kommende Skoleaar i de forskjellige Klasser:

- VI. Holst's prosaiske og poetiske Læsebog. Thortsens Litteraturhistorie. Bojesens danske Grammatik. Borgens Stiiløvelser. Bresemanns større Læsebog. American Notes, Leipzig 1842. English Grammar, by William Lennie, Edinburgh 1854. Album littéraire, Kbhvn. Sibberns franske Stiiløvelser (1ste og 2det Afsnit). Abrahams's franske Sproglære. Mørk-Hansens Kirkehistorie. Webers Verdenshistorie. Ingerslevs større Geographic. Ramus's Geometric og Trigonometric. Jürgensens Arithmetik. Silfverbergs chemiske Physik. Ørsted's mekaniske Physik. En Haandbog i Chemie vil nærmere blive opgivet. Drejers og Bramsens Naturhistorie (helst den ældre Udgave).
- V. Holst's prosaiske Læsebog. Bojesens danske Grammatik. Borgens Stiiløvelser. Bresemanns større Læsebog. American Notes, Leipzig 1842. English Grammar, by W. Lennie,

- Edinburgh 1854. Mariboes Stiløvelser. Französische Chrestomatie für Real- und Gelehrtschulen von Gruner und Wildermuth, erster Cursus, Stuttgart. Abrahams's franske Sproglære. Sibberns Stiløvelser (1ste og 2det Afsnit). Herslebs større Bibelhistorie. Webers Verdenshistorie. Velschows Geographie. Ramus's Geometrie. Jürgensens Arithmetik. Drejers og Bransens Lærebog i Zoologie og Botanik.
- V. Holst's prosaiske Læsebog. Bojesens danske Grammatik. Borgens Stiløvelser. Bresemanns mindre Læsebog. The illustrated London instructor. London. Mariboe: Engelsk Formlære. Kbhvn. 1851. Mariboe: Stiløvelser, Kbhvn. 1851. Französische Chrestomatie für Real- und Gelehrtschulen, von Gruner und Wildermuth, erster Cursus, Stuttgart. Abrahams's franske Sproglære. Sibberns franske Stiløvelser (1ste Afsnit). Herslebs større Bibelhistorie. Webers Verdenshistorie. Velschows Geographie. Vaupell: Planterigets Naturhistorie.
- III. Hjorts danske Børneven. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning. Bojesens danske Grammatik. Bresemanns mindre Læsebog. The illustrated London instructor. London. Mariboe: Engelsk Formlære. Kbhvn. 1851. J. Listow: Engelsk Elementarbog, Kbhvn. 1854. Elementarbuch der französischen Sprache v. Præceptor J. Seyerlen, dritte Auflage, Stuttgart 1851. Abrahams's franske Sproglære. Sibberns franske Stiløvelser (1ste Afsnit). Herslebs større Bibelhistorie. Webers Verdenshistorie. Velschows Geographie. Vaupell: Planterigets Naturhistorie.
- II. Hjorts danske Børneven. Holst's Smaadigte til Udenadslæsning. Bojesens danske Grammatik. Bresemanns mindre Læsebog. J. Listow: Engelsk Elementarbog. Kbhvn. 1854. Mariboes engelske Sproglære. Balslevs Bibelhistorie. Balles

Lærebog. Ingerslevs fragm. Historie. Ingerslevs mindre Geographie. Prosch's elem. Naturhistorie.

- I. Hjorts danske Børneven. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hallagers tydske Læsebog. Balslevs Bibelhistorie. Ingerslevs fragm. Historie. Ingerslevs lille Geographie. Prosch's elem. Naturhistorie.

A n m. Enhver Discipel maa være i Besiddelse af en Tavle og de fornødne Skrive- og Tegnebøger til Brug paa Skolen, samt af et Atlas til Brug i Hjemmet.

DEN OFFENTLIGE EXAMEN

I

HELSINGØRS HØIERE REALSKOLE

afholdes fra den 16de til den 19de Juli paa følgende Maade:

Onsdag den 16de.

- Kl. 8. VI. Kl. Historie og Geographie. V. Kl. Geometrie og Algebra. III. Kl. Religion. II. Kl. Engelsk. I. Kl. Religion.
- 10. V. Kl. Religion 10—11, Dansk 11—12. IV. Klasse Naturhistorie. III. Kl. Fransk. I. Kl. Dansk.
- 12. VI. Kl. Physik og Chemie. IV. Kl. Tydsk. III. Kl. Dansk. II. Kl. Historie. I. Kl. Geographie.

Torsdag den 17de.

- Kl. 8. VI. Kl. Engelsk. IV. Kl. Regning. III. Kl. Historie. II. Kl. Dansk. I. Kl. Tydsk.
- 10. VI. Kl. Religion 10—11, Dansk 11—12. V. Kl. Engelsk. IV. Kl. Geographie. III. Kl. Natrhistorie. I. Kl. Regning.
- 12. Ældste Afdeling: Gymnastik.

Fredag den 18de.

- Kl. 8. VI. Kl. Fransk. V. Kl. Physik 8—9, Naturhistorie 9—10. IV. Kl. Historie. III. Kl. Geographie. II. Kl. Regning.
- 10. VI. Kl. Tydsk. V. Kl. Fransk. IV. Kl. Dansk. II. Kl. Naturhistorie. I. Kl. Historie.

Løverdag den 19de.

- Kl. 8. VI. Kl. Algebra. V. Kl. Historie og Geographie. IV. Kl. Fransk. III. Kl. Tydsk. II. Kl. Religion.
- 10. V. Kl. Tydsk. IV. Kl. Religion. III. Kl. Engelsk. II. Kl. Geographie. I. Kl. Naturhistorie.
- 12. VI. Kl. Geometrie. IV. Kl. Engelsk. III. Kl. Regning. II. Kl. Tydsk.

Mandagen d. 31de Juli, samt Løverdagen d. 22de August, Kl. 10, prøves de Elever, der ønskes optagne i Skolen fra det nye Skoleaars Begyndelse. Tirsdagen den 22de Juli, Kl. 10, meddeles Classcopflytningeme. Mandagen den 25de August, Kl. 8, begynder den sædvanlige Underviisning.

Til at overvære Examen indbydes Enhver, der interesserer sig for Skolen, navnlig Disciplenes ærede Forældre og Værger.

Helsingør, i Juli 1856.

W. Lassen.